

Informace z kontrolní akce 07/17 - Majetek státu a finanční prostředky poskytnuté na činnost vybraných organizací podporujících oblast tělovýchovy a sportu v České republice

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2007 pod číslem 07/17. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala Mgr. Zdeňka Profeldová.

Cílem kontroly bylo prověřit u vybraných organizací hospodaření s majetkem státu a finančními prostředky vynakládanými na činnosti v oblasti tělovýchovy a sportu z kapitoly státního rozpočtu 333 – *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* a zjistit, zda byla přijata nápravná opatření k odstranění nedostatků zjištěných předchozí kontrolou NKÚ č. 04/10 – *Prostředky státního rozpočtu určené k financování výdajů Národního programu rozvoje sportu pro všechny* (kontrolní závěr publikován v částce 1/2005 Věstníku NKÚ).

Kontroly byly podrobeny výdaje na sportovní reprezentaci, přípravu sportovních talentů a tělovýchovu, na financování programu reprodukce majetku, způsob přidělování finančních prostředků resortním sportovním centrům, hospodaření Vysokoškolského sportovního centra Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy s majetkem a finančními prostředky státu a na zabezpečení a způsob kontroly prováděné Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy u příjemců dotací.

Kontrola byla provedena v době od června 2007 do ledna 2008.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2005, 2006 a leden až září 2007; v případě věcných souvislostí také období předcházející a následující.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“);

Vysokoškolské sportovní centrum Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „VSC“);

Autoklub České republiky, Praha 1, Opletalova 29 (dále jen „AČR“);

Český svaz tělesné výchovy, Praha 6, Zátokova 100/2, (dále jen „ČSTV“);

Sdružení sportovních svazů České republiky, Praha 7, U Pergamenky 1511/3, (dále jen „SSS ČR“);

Tělovýchovná jednota Jiskra Bechyně, Bechyně, Písecká 358;

TĚLOVÝCHOVNÁ JEDNOTA LOKOMOTIVA, České Budějovice, Třebízského 1;

Tělovýchovná jednota LOKOMOTIVA Veselí nad Lužnicí, Veselí nad Lužnicí, Sokolská ul.;

Tělovýchovná jednota Spartak Soběslav, Soběslav, Nová čp. 401/II.

I. Úvod

Postavení sportu je obecně upraveno zákonem č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, jako veřejně prospěšná činnost. Tento zákon dále stanovuje úkoly ministerstev, především MŠMT, při jeho podpoře.

MŠMT poskytovalo finanční prostředky účelově určené na sport a tělovýchovu:

- občanským sdružením, což jsou nestátní neziskové organizace (dále jen „NNO“) registrované jako samostatné právnické osoby u Ministerstva vnitra. Jsou zřízeny podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, a mají ve stanovách jako hlavní činnost provozování sportovních a tělovýchovných činností;

- resortním sportovním centřům (dále jen „RSC“), zřizovaným podle zákona č. 115/2001 Sb., v resortu Ministerstva obrany (dále jen „MO“), Ministerstva vnitra (dále jen „MV“) a MŠMT (Vysokoškolské sportovní centrum – organizační složka státu);
- městům a obcím z programu *Podpora a rozvoj materiálně technické základny sportu a tělovýchovy*, vedeného v ISPROFIN pod číslem 233510 (dále jen „program 233510“).

V kontrolovaném období bylo vydáno na sport a tělovýchovu prostřednictvím rozpočtové kapitoly MŠMT celkem 5 585 120 tis. Kč, viz tabulka č. 1. Zkontrolováno bylo 359 584 tis. Kč, což je 6,4 %.

Tabulka č. 1 – Výdaje na sport a tělovýchovu z rozpočtové kapitoly MŠMT (v tis. Kč)

Výdaje na sport a tělovýchovu	2005	2006	1–9/2007	Celkem
Sportovní reprezentace (včetně VSC) – § 3411*	763 338	708 750	514 880	1 986 968
Ostatní TV činnost – § 3419*	863 899	1 316 440	608 592	2 788 931
Sport a tělovýchova celkem	1 627 237	2 025 190	1 123 472	4 775 899
Převody na RSC MO a MV**	259 289	262 350	287 582	809 221
Sport a tělovýchova vč. RSC	1 886 526	2 287 540	1 411 054	5 585 120

Zdroj: MŠMT – státní závěrečné účty za roky 2005 a 2006; finanční výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol za období 1–9/2007.

* položka rozpočtové skladby – běžné i investiční výdaje

** převody prostřednictvím rozpočtových opatření do příslušné kapitoly státního rozpočtu

Poznámka: Všechny právní předpisy uváděné v tomto dokumentu jsou aplikovány ve znění platném pro kontrolované období.

II. Kontrolou zjištěné skutečnosti

1. Cíle státní politiky ve sportu

Podle *Koncepce státní politiky ve sportu* schválené usnesením vlády ze dne 6. ledna 1999 č. 2 má vláda v gesci MŠMT za spolupráce věcně příslušných ministerstev mj. podporovat sportovní reprezentaci státu, pohybovou aktivitu mládeže, organizaci významných mezinárodních sportovních akcí na území ČR a účelnou investiční činnost v oblasti sportu.

MŠMT rozpracovalo koncepci do dvou základních dokumentů, které vláda následně schválila:

- *Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace včetně systému výchovy sportovních talentů*, schváleno usnesením ze dne 14. července 1999 č. 718 (dále jen *Zásady zabezpečení sportovní reprezentace*), které měly vytvořit zejména podmínky pro sportovní reprezentaci státu;
- *Národní program rozvoje sportu pro všechny*, schválen usnesením ze dne 5. ledna 2000 č. 17. Jeho cílem bylo změnit postupně pro co největší počet občanů ČR společenské i materiální podmínky ve prospěch celoživotního aktivního využívání účinných a bezpečných forem sportu nepoškozujících životní prostředí.

Vláda dále usnesením ze dne 9. července 2003 č. 673 schválila *Směry státní politiky ve sportu na léta 2004–2006* (dále jen „Směry státní politiky 2004–2006“), v nichž byl vytyčen strategický cíl, a to vytváření základních podmínek pro rozvoj sportu ve společnosti. Strategický cíl byl rozpracován do dílčích cílů pokrývajících široké spektrum sportovních aktivit.

MŠMT k naplnění cílů stanovených základními koncepčními dokumenty a podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla):

- vyhlásilo celkem osm programů státní podpory sportu a tělovýchovy, financovaných z běžných prostředků (neinvestiční dotace);
- zajišťovalo realizaci programu 233510;
- rozpočtovými opatřeními financovalo činnost RSC.

Od roku 2007 MŠMT nemá pro státní politiku ve sportu vládou schválený aktuální dokument na úrovni *Směrů státní politiky 2004–2006*.

2. Neinvestiční programy na poskytování dotací

U neinvestičních programů korespondovalo zaměření poskytovaných podpor s koncepčními materiály, až na podporu vědy a výzkumu, která byla zapracována do *Směrů státní politiky 2004–2006*. MŠMT vyhlásilo Program IX – *Věda a výzkum v oblasti sportu* až v roce 2007, ale nerealizovalo jej.

Finanční prostředky vyčleněné na běžné výdaje byly rozdělovány v rámci osmi programů:

Program I – *Státní sportovní reprezentace*;

Program II – *Sportovní centra mládeže*;

Program III – *Sportovní talent*;

Program IV – *Sportovní třídy*;

Program V – *Národní program rozvoje sportu pro všechny*;

Program VI – *Sport a škola*;

Program VII – *Sport zdravotně postižených*;

Program VIII – *Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení*.

Stanovené cíle programů jsou obecné, nejsou kvantifikovatelné a jejich plnění nelze objektivně vyhodnotit. Jako příklady lze uvést podporu přípravy a soutěžení sportovců (příp. talentované mládeže); vytváření podmínek pro sportovní aktivity; popř. podporu, udržování a provozování sportovních a tělovýchovných zařízení. MŠMT obecně zhodnotilo plnění cílů programů za roky 1999 až 2003 pouze v rámci zpracování materiálu „*Směry státní politiky 2004–2006*“ v roce 2003, v dalších letech plnění cílů programů nehodnotilo.

Většinu neinvestičních dotací MŠMT přiznávalo a realizovalo prostřednictvím tzv. „zastřešujících organizací“, což jsou NNO s celorepublikovou působností, do nichž se dobrovolně sdružují jednotlivé NNO.

Specifické podmínky čerpání a používání neinvestičních dotací MŠMT stanovilo v metodických pokynech, které byly v letech 2005 a 2006 součástí „rozhodnutí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR“ (dále také „rozhodnutí o neinvestiční dotaci“). Od roku 2007 byly podmínky pro příjemce stanoveny přímo rozhodnutím o neinvestiční dotaci. Pro jednotlivé vyhlášené programy vypracovalo MŠMT zásady, v nichž byly stanoveny principy a kritéria výběru žádostí k jejich realizaci. Uvedené dokumenty v některých případech nestanovovaly podmínky pro čerpání finančních prostředků dostatečně a správně. Např.:

- MŠMT v dokumentech použilo pojmy, které nebyly jednoznačně definovány (např. státní sportovní reprezentace, svazový a dobrovolný funkcionář, servisní zabezpečení);
- MŠMT nestanovilo možnosti i zákazy použití dotací jednoznačně. Např. ze *Zásad činnosti sportovních center mládeže* není zřejmé, zda je možné (případně v jakém poměru) z výdajů na program II financovat služby (internet, telefon, elektrickou energii, vodné,

odvoz komunálního odpadu aj.), které nesouvisí s přípravou mladých sportovců. To umožnilo AČR z dotace ve výši 2 125 tis. Kč poskytnuté na program II vyplatit prostředky ve výši 247 tis. Kč na činnosti, které s přípravou mladých sportovců nesouvisely. Z dotace tak uhradil např. zpracování účetní agendy, nákup kancelářských a čistících potřeb či zálohu na vodu a elektrickou energii.

MŠMT vytvořilo pro rozdělování dotací systém expertních komisí. Zájem o dotace byl vyšší než alokované prostředky. Přidělování dotací na neinvestiční programy I až IV se uskutečňovalo podle bodového ohodnocení vybraných ukazatelů, což byly např. důležitost sportu a sportovní výsledky.

U programů V–VIII bylo v letech 2005–2007 poskytnuto 36,0 % až 64,5 % požadovaných prostředků. Ve vydaných rozhodnutích o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na programy V až VIII, kde žadatelé předkládali projekt, přiznávalo MŠMT částky nižší než požadované, a to bez úpravy projektu a bez specifikace položek, na které je takto snížená dotace poskytnuta. Žadatelé zpracovali kontrolované projekty obecně, nevyplýval z nich rozsah jednotlivých činností ani náklady na ně určené.

Tabulka č. 2 – Porovnání požadavků s přidělenými prostředky u programů V–VIII
(v tis. Kč)

Programy V–VIII	2005	2006	2007	Celkem
Žádosti	625 072	847 778	699 065	2 171 915
Rozhodnutí	224 758	515 350	451 000	1 191 108
Podíl	36,0 %	60,8 %	64,5 %	54,8 %

V období od roku 2005 do září 2007 bylo vyčerpáno na neinvestiční programy I–VIII celkem 2 991 102 tis. Kč. Z toho byly kontrolovány dotace v objemu 81 976 tis. Kč, tj. 2,7 %. V čerpání prostředků byly zjištěny následující nedostatky:

- a) ČSTV jako příjemce dotací na program VIII odpovídající za jejich hospodárné a účelné použití dle vydaných rozhodnutí o neinvestiční dotaci poskytl dotační prostředky jednotlivým tělovýchovným jednotám a sportovním klubům na základě neúplných fakturačních dokladů, bez soupisů provedených prací a dodávek. Z těchto podkladů nebylo zřejmé, na jaké práce a dodávky byla dotace poskytnuta, jaký objekt a v jakých cenách byl opravován, v jakém rozsahu apod. ČSTV takto poskytl 535 tis. Kč v roce 2005 a 495 tis. Kč v roce 2006.
- b) AČR neměl v roce 2006 u dotace na program VIII některé doklady, prokazující využití státní dotace, označené číslem rozhodnutí, ke kterému se vztahovaly.
- c) SSS ČR porušilo rozpočtovou kázeň dle ustanovení § 44 zákona č. 218/2000 Sb. tím, že v roce 2006 použilo neinvestiční prostředky v celkové výši 288 tis. Kč na účely zakázané v metodickém pokynu, např. na úhradu darů a financování reklamní a propagační činnosti. Dále SSS ČR v roce 2006 doložilo čerpání dotace účetními doklady, které neobsahovaly náležitosti stanovené v ustanovení § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a to u programu I ve výši 215 tis. Kč a u programu V ve výši 50 tis. Kč.

U kontrolovaných akcí nemělo SSS ČR všechny doklady, jež prokazují využití státní dotace, označeny číslem rozhodnutí, ke kterému se vztahovaly.

3. Program 233510

Hlavním cílem programu 233510 bylo udržovat a vytvářet technické podmínky k zabezpečení nekomerčních oblastí sportu pro všechny a pro přípravu státní sportovní reprezentace včetně talentované mládeže. Současně měla být zajišťována přístupnost sportovišť co největšímu počtu sportovců, a to i zdravotně postiženým občanům. Program byl určen pro podporu akcí investičního charakteru, případně akcí údržby a modernizace majetku; preferoval rekonstrukci a modernizaci stávajících sportovních zařízení oproti budování nových staveb.

Program 233510 se členil do roku 2006 na dva podprogramy 233512 a 233513, od roku 2006 se rozšířil o další dva podprogramy 233514 a 233515:

233512 – *Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovních organizací;*

233513 – *Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovní reprezentace;*

233514 – *Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny Mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009;*

233515 – *Státní pomoc při obnově území postiženého povodní v roce 2006.*

Cíle programu byly v dokumentaci schválené Ministerstvem financí (dále jen „MF“) v roce 2003 stanoveny pouze obecně, což bylo v dokumentaci programu zdůvodněno následujícími slovy: ... *v takto složitě strukturovaném sportovním prostředí ... je obtížné stanovit na několik roků dopředu konkrétní počty sportovních zařízení obnovovaných ... Proto nastává pro MŠMT úkol ve všech krajích zajistit zpracování jednotné pasportizace sportovních zařízení, na základě které budou upřesňovány technické ukazatele cílů programu 233510.*

MŠMT do ukončení kontroly NKÚ pasportizaci sportovních zařízení nezpracovalo. Program 233510 by měl být vyhodnocen po ukončení, tzn. v roce 2009.

Pro realizaci programu 233510 vypracovalo MŠMT dokumentaci a zásady, které v otázce spolufinancování neodpovídaly *Zásadám vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy*, schváleným vládou České republiky usnesením ze dne 7. února 2001 č. 114. Zde je pro spolufinancování při poskytování dotací NNO uvedeno: *Dotace se poskytuje do 70 % rozpočtových výdajů na schválený projekt. V odůvodněných případech může ústřední orgán doporučený procentní podíl dotace na projektu zvýšit.*

MŠMT umožnilo zvýšit doporučený procentní podíl dotace NNO nejen pro odůvodněné případy, ale stanovilo vyšší než doporučené podíly pro celé skupiny vymezené charakterem akcí a náklady na jejich realizaci. Z dokumentace programu 233510 vyplývá, že spoluúčast příjemců dotací je jedním z hodnotících kritérií, ale nemusí být uplatněna pro každého příjemce. V textové části dokumentace je spoluúčast žadatelů strukturována do skupin podle nákladů akce, jejího charakteru a kategorie příjemce. Dokumentaci programu 233510 s možností financovat téměř každého žadatele bez jeho spoluúčasti schválilo MF.

MŠMT doložilo skutečnou finanční spoluúčast v rámci celých podprogramů v letech 2005 a 2006. V podprogramu 233512 byla účast státního rozpočtu v těchto letech 74,3 %, resp. 72,0 %, u podprogramu 233513 pak 96,4 %, resp. 94,6 %.

V náhodně vybraném vzorku 8 podporovaných akcí v roce 2005 (vzorek o velikosti 4 % ze schválených akcí) a 8 podporovaných akcí v roce 2006 (vzorek 6 % z počtu schválených akcí) se účast státního rozpočtu pohybovala mezi 46 až 100 %. Bez vlastní spoluúčasti bylo 6 akcí, tj. 37,5 % dotovaných akcí z tohoto náhodného vzorku.

Na program 233510 MŠMT poskytlo v letech 2005 až 2007 celkem 2 445 220 tis. Kč. Finanční požadavky na podprogramy 233512 a 233513 byly ve stejném období uspokojeny od 12,3 % do 42,9 %.

Tabulka č. 3 – Porovnání požadavků s přidělenými prostředky u podprogramů 233512 a 233513 (v tis. Kč)

Podprogram 233512	2005	2006	2007	Celkem
Žádosti	2 033 400	2 670 300	3 355 800	8 059 500
Rozhodnutí	450 000	329 200	418 100	1 197 300
Podíl	22,1 %	12,3 %	12,5 %	14,9 %
Podprogram 233513	2005	2006	2007	Celkem
Žádosti	296 300	447 200	438 800	1 182 300
Rozhodnutí	127 100	121 200	130 000	378 300
Podíl	42,9 %	27,1 %	29,6 %	32,0 %

Při kontrole čerpání prostředků ze státního rozpočtu na MŠMT a u vybraných příjemců na akce v objemu 71 668 tis. Kč, tj. 2,9 % z dotací na program 233510, bylo zjištěno:

- a) V roce 2006 po jarních záplavách vláda svým usnesením ze dne 24. května 2006 č. 604 uložila ministryni školství, mládeže a tělovýchovy zpracovat podprogram zaměřený na obnovu území po povodni s alokací do 23 700 tis. Kč. MŠMT však v roce 2006 žádnou akci nerealizovalo a prostředky převedlo do rezervního fondu. Jako důvod uvedlo *narušení schvalovacího procesu v souvislosti se změnami vlády po volbách do PSP ČR v červnu 2006*. Žádost MŠMT o vyvedení finančních prostředků z rezervního fondu a o změnu jejich určení byla schválena usnesením vlády ze dne 14. 11. 2007 č. 1296.
- b) MF v roce 2007 posílilo program o částku 882 078 tis. Kč na 145 akcí – týkajících se sportovních zařízení – převedených z kapitoly státního rozpočtu *Všeobecná pokladní správa* (dále jen „VPS“), což byla vyšší částka, než bylo státním rozpočtem stanoveno pro podprogramy 233512 a 233513 (548 100 tis. Kč na 184 akcí). MŠMT zahrnuje jmenovité akce financované z VPS do programu 233510 a stanovilo, že se na všechny plně vztahují podmínky tohoto programu. MF následně převedlo akce v objemu 735 650 tis. Kč zpět do kapitoly VPS a v kapitole MŠMT zůstala pouze menší část v hodnotě 146 428 tis. Kč.

Z porovnání akcí, které byly v roce 2007 navrženy v rámci podprogramů 233512 a 233513, a akcí navržených k financování z kapitoly VPS vyplývá, že:

- na jednu akci podprogramu MŠMT byla přiznána nižší průměrná dotace (2 979 tis. Kč) než na obdobnou akci financovanou z VPS (6 083 tis. Kč);
- na základě rozhodnutí MF má MŠMT zařazovat akce obcí a měst pouze výjimečně, a to jen projekty na rekonstrukce a modernizace, s účastí státního rozpočtu max. 40 až 50 % podle výše celkových nákladů. Podle seznamu akcí dotovaných z VPS jsou obce a města častými příjemci dotací. Jejich finanční spoluúčast z předložených materiálů nevyplývá a charakter akcí není z názvu akce jednoznačný.

Výběr dotovaných akcí z kapitoly MŠMT probíhal v roce 2007 vícestupňově, za účasti expertních komisí, s využitím kritérií a se zohledněním priorit stanovených programem. Financování akcí prostředky z VPS se vymyká systému uplatňovanému MŠMT.

- c) V jednom kontrolou zjištěném případě MŠMT nepostupovalo podle zásad programu 233510, kde je uvedeno: *Každá NNO na úrovni základního organizačního článku ... může požádat v daném roce o dotaci pouze na jednu akci*. Zjištěnému příjemci poskytlo MŠMT v jednom rozpočtovém roce opakovaně dotace na více akcí, a to v roce 2005 na 2 akce (5 034 tis. Kč), 2006 na 4 akce (21 352 tis. Kč) a 2007 na 2 akce (8 293 tis. Kč). Tento příjemce obdržel současně v každém roce navíc dotaci i z VPS.

- d) SSS ČR při čerpání investičních dotací na šest kontrolovaných akcí nepostupovalo v souladu s vydanými rozhodnutími o účasti státního rozpočtu na financování akcí. Např. neoznačovalo doklady o čerpání dotace účelovým znakem, ve dvou případech nedodrželo termín realizace akce, jednou nedodrželo termín podání žádosti o změnu rozhodnutí a v jednom případě nedodrželo podmínky rozhodnutí, pokud jde o minimální zapojení vlastních zdrojů.

4. Resortní sportovní centra

RSC jsou odborná servisní pracoviště MŠMT, MO a MV, zajišťující komplexní podmínky pro dlouhodobou přípravu vybraných vrcholových sportovců ke státní sportovní reprezentaci. Cílem RSC je podle zákona č. 115/2001 Sb. zabezpečovat vytváření potřebných předpokladů pro přípravu sportovních talentů a pro státní sportovní reprezentaci. Podle *Zásad zabezpečení sportovní reprezentace* mají vytvářet pro sportovní reprezentaci organizační, materiální, sociální, personální, zdravotní a sportovně-technické podmínky.

Pravidla pro financování RSC stanovuje MŠMT po dohodě se zástupci zúčastněných resortů v zásadách a prováděcích pokynech. MŠMT v kontrolovaném období převádělo finanční prostředky pro RSC rozpočtovými opatřeními do rozpočtu VSC, MO a MV. Usnesení vlády ze dne 14. července 1999 č. 718 uložilo ministroví školství, mládeže a tělovýchovy *koordinovat rozdělování finančních prostředků vyčleněných v rozpočtové kapitole MŠMT pro resortní sportovní centra v komisi vytvořené z náměstků ministrů školství, mládeže a tělovýchovy, obrany a vnitra*. Koordinaci resortních center ukládá MŠMT i ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 115/2001 Sb.

MŠMT se nepodařilo prosadit, aby se RSC řídila jednotnými pravidly. Posledními pravidly přijatými zástupci MO a MV byly *Zásady činnosti resortních sportovních center* a prováděcí pokyny, které MŠMT vydalo dne 25. června 2001 (dále jen „Zásady 2001“). V roce 2003 MŠMT připravilo návrh novelizovaných zásad a prováděcích pokynů (dále jen „Zásady 2003“), které jsou závazné pro VSC, ale ani MO, ani MV je nepřijalo. V současné době se připravuje novela zásad na čtyřleté období (2009–2012) cyklu mezi olympijskými hrami, včetně stanovení finančních potřeb.

U pravidel pro poskytování finančních prostředků RCS byly zjištěny některé nedostatky. MŠMT např. stanovilo:

- v zásadách 2001 i 2003 možnost uzavřít pracovní poměr na dobu určitou, nejdéle na období čtyř let (zpravidla jeden cyklus olympijských her). Tím byla překročena maximální povolená délka dva roky pro takto uzavíraný pracovní poměr, aniž by pro toto překročení byly splněny podmínky stanovené ustanovením § 30 odst. 3 písm. c) zákona č. 65/1965 Sb., resp. § 39 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce;
- v Zásadách 2003 možnost vyplácet stipendia i středoškolákům, což neumožňuje žádný právní předpis;
- v Zásadách 2003 některé pojmy bez jejich bližší specifikace, např. poskytnout *povolené podpůrné prostředky*.

Na činnost všech RSC poskytlo MŠMT v letech 2005 až 2007 celkem 1 024 567 tis. Kč, z toho převedlo na RSC MO a MV 809 221 tis. Kč a na VSC 215 346 tis. Kč. Při kontrole čerpání neinvestičních prostředků VSC v objemu 205 940 tis. Kč, tj. 95,6 % z prostředků poskytnutých VSC celkem, byly zjištěny následující nedostatky:

- Podle Zásad 2003 má být zařazení sportovců do RSC potvrzeno smlouvou uzavřenou mezi RSC a sportovcem. Splnění této povinnosti VSC nedoložilo u 5 sportovních sekcí, tj. u cca 75 sportovců.

- VSC přesto, že neuzavřelo písemné smlouvy předepsané Zásadami 2003, vyplácelo sportovcům finanční požitky ze Zásad 2003 vyplývající. Např. vyplatilo paušální náhrady stravy sportovcům, kteří byli vedeni jako skupina „mládež“, a to 560 tis. Kč v roce 2005 a 395 tis. Kč v roce 2006, celkem 955 tis. Kč. Paušální náhrady stravy vyplácelo VSC sportovcům v rozporu se Zásadami 2003 i za období pracovního volna a za dobu čerpání dovolené.
- VSC v rozporu se Zásadami 2003 neuzavřelo všechny pracovní smlouvy v souladu se zákonem č. 65/1965 Sb., od 1. ledna 2007 zákonem č. 262/2006 Sb.; např. nemělo se všemi instruktory a sportovci zařazenými do funkce sportovního instruktora uzavřen pracovní poměr; nebyla plněna podmínka u trenérů a dalších pracovníků uzavřít pracovní poměr na dobu určitou, a to na dobu nejvýše 2 let ode dne vzniku pracovního poměru; pracovní smlouvy neobsahovaly údaje o rozvržení pracovní doby.
- VSC vyplácelo sportovcům stipendia, aniž by jejich výši schválila ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, jak požadují Zásady 2003; dále v letech 2004 až 2007 vyplatilo stipendia v celkové výši 146 tis. Kč studentům středních a vyšších škol, což sice Zásady 2003 umožnily, avšak neumožňuje to žádný právní předpis.
- VSC v rozporu se zákonem č. 218/2000 Sb. poskytovalo v hotovosti zálohy na drobné a neodkladné výdaje na období delší, než je přípustné dle ustanovení § 67 tohoto zákona; poskytovalo v hotovosti zálohy zaměstnancům, se kterými neuzavřelo dohodu o hmotné odpovědnosti.
- VSC neoprávněně kompenzovalo příjmy a výdaje, když v roce 2005 sportovcům, kterým bylo poskytnuto ubytování, byla o tuto částku snížena paušální náhrada stravného.

VSC nesplnilo povinnost zaměstnávat osoby se zdravotním postižením, danou zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. V roce 2006 zajistilo plnění odvodem povinného podílu 126 tis. Kč do státního rozpočtu, tj. postupem, který je organizačním složkám státu zakázán ustanovením § 81 odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb.

VSC nemělo uzavřeny dohody o hmotné odpovědnosti, resp. dohody o odpovědnosti, s vedoucím skladu a vedoucími sekcí (případně dalšími pracovníky) podle příslušných ustanovení zákoníku práce.

VSC nepostupovalo podle zákona č. 563/1991 Sb. a zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, neboť nedoložilo provedení inventarizace majetku k 31. 12. 2005 v celkové hodnotě 34 373 tis. Kč a k 31. 12. 2006 v celkové hodnotě 36 404 tis. Kč, a rovněž nedoložilo provedení inventarizace pokladen za období 2005 až 2007.

5. Kontrola poskytnutých dotací

Finanční kontrola se na MŠMT v kontrolovaném období 2005 až 2007 řídila zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), a prováděcí vyhláškou k zákonu o finanční kontrole č. 416/2004 Sb.

Jak vyplývá z tabulky č. 4, MŠMT provedlo deset kontrol v roce 2005, osm v roce 2006 a do konce září 2007 pouze jednu kontrolu. Počet kontrol je nedostatečný a má klesající tendenci.

Tabulka č. 4 – Porovnání počtu vydaných rozhodnutí a provedených kontrol

Skutečnost	2005	2006	1–9/2007
Rozhodnutí celkem (ks)	384	467	226
Celkem provedeno kontrol	10	8	1
Podíl kontrol na počtu rozhodnutí	2,6 %	1,7 %	0,4 %

Zdroj: podklady MŠMT za odbor 50 a odbor investic.

AČR písemnými protokoly nebo zápisy nedoložil kontroly provedené u sdružených objektů ani při kontrolní akci č. 04/10, ani v rámci této kontrolní akce.

Funkci útvaru interního auditu u VSC měla nahradit veřejnosprávní kontrola, prováděná MŠMT dle ustanovení § 8 a 29 zákona č. 320/2001 Sb., což MŠMT zapracovalo do *Směrnice ke kontrolní činnosti a dozoru v resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy* č. j. 21 823/2004-M 1. V kontrolovaném období MŠMT u VSC žádný audit neprovedlo.

6. Přijetí nápravných opatření k odstranění nedostatků zjištěných kontrolní akcí NKÚ č. 04/10

Vláda ČR projednala kontrolní závěr 04/10 dne 16. března 2005 a pod č. 310 vydala usnesení ke kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 04/10 – *Prostředky státního rozpočtu určené k financování výdajů Národního programu rozvoje sportu pro všechny*. Vláda uložila ministryni školství, mládeže a tělovýchovy realizovat opatření zpracovaná MŠMT, která jsou obsažena v předkládací zprávě k tomuto usnesení.

I když MŠMT jednorázová opatření k nápravě vesměs realizovalo, ke zlepšení situace v kontrolní činnosti došlo pouze přechodně v roce 2005 a částečně v roce 2006. Vnitřní kontrolní systém má podle zákona o finanční kontrole včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s plněním schválených záměrů a cílů. Kontrolní systém MŠMT není vzhledem k nedostatečnému počtu kontrol schopen uvedené funkce plnit.

I tato kontrolní akce opakovaně zjistila nesystémové financování oblasti sportu a tělovýchovy jak z kapitoly státního rozpočtu MŠMT, tak i prostřednictvím rozpočtové kapitoly VPS.

III. Shrnutí

MŠMT nemá od roku 2007 pro státní politiku ve sportu vládou schválený aktuální dokument na úrovni *Směrů státní politiky 2004–2006*. Cíle programů vyhlášených MŠMT nejsou stanoveny v kvantifikovatelné podobě nebo jiným jasně formulovaným způsobem, což neumožňuje jejich vyhodnocení. Cíle nesledují výkonové ukazatele a nemají stanovené hodnoty, kterých má být dosaženo.

Při kontrole byly zjištěny některé rizikové faktory, které ovlivnily účelnost a hospodárnost čerpání státních prostředků:

- absence průběžného hodnocení neinvestičních programů;
- nedostatečně stanovená pravidla pro čerpání neinvestičních dotací;
- poskytování dotací na neinvestiční programy na základě obecně zpracovaných projektů, tj. bez stanoveného rozsahu činností a nákladů na ně;

- **porušení rozpočtové kázně použitím neinvestičních dotací k jinému účelu, než na který byly poskytnuty;**
- **nezpracovaná pasportizace sportovních zařízení;**
- **nesystémové financování oblasti sportu a tělovýchovy i prostřednictvím rozpočtové kapitoly VPS;**
- **zastaralost a neúplnost zásad pro činnost RSC;**
- **nedostatečná kontrola prováděná MŠMT.**